

ROB TEBBE OVER NV STADSHERSTEL BREDA

De Gouden Cirkel portretteert met enige regelmaat leden in Berichten uit De Gouden Cirkel. Ik ben op bezoek bij Rob Tebbe, directeur van NV Stadsherstel. Hij houdt kantoor in De Olyton, het prachtige pand in de Boschstraat, met zijn statige voorgevel en kenmerkende brede poort. Op de bovenste etage heet hij me welkom en voordat ik maar één vraag heb kunnen stellen, heeft hij me deelgenoot gemaakt van de interessante geschiedenis van het gebouw, dat uit 1791 dateert en door NV Stadsherstel is verworven en gerestaureerd. Vooral de pronkkamer beneden is prachtig.

Aanleiding voor het gesprek is het 25-jarig jubileum van NV Stadsherstel Breda, dat na uitstel in verband met corona recent werd gevierd. Stadsmaatschappij De Gouden Cirkel en Stadsherstel hebben meer gemeen dan dat ze in dezelfde tijd zijn ontstaan. Zo'n 25 jaar geleden waren er grote zorgen over de manier waarin met het cultureel erfgoed werd omgegaan. "Stadsvernieuwing" hield behoorlijk huis in Breda. Dat was voor Jan van Winkel samen met wethouder Eric de Bruyjn reden om in 1995 de NV Stadsherstel Breda op te richten. Samen met onder andere Louis van Gils was Jan Tebbe, de vader van Rob, in diezelfde periode de grondlegger van De Gouden Cirkel.

Rob ziet dat er veel overeenkomsten zijn tussen de twee organisaties. Het belangrijkste verschil is dat De Gouden Cirkel een breder perspectief heeft, met onder andere oog voor gebiedsontwikkeling, terwijl NV Stadsherstel zich richt op afzonderlijke gebouwen. Een ander verschil is de rechtsvorm. De Gouden Cirkel is een vereniging, passend bij de functie van Stadssociëteit, terwijl Stadsherstel een NV is, met aandeelhouders en obligatiehouders. De aandeelhouders zorgden voor het startkapitaal dat nodig was om gebouwen te kunnen aankopen en restaureren. Dat is de core business van Stadsherstel, waarbij ook van belang is dat de gerestaureerde gebouwen exploitabel moeten zijn.

Rob maakt duidelijk uit dat dat uitgangspunt soms leidt tot een spanningsveld, zoals bij het eerste pand dat Stadsherstel aanpakte: 't Kleyn Beerken aan de St.-Jansstraat, waarin appartementen zijn gerealiseerd. Moet het meteen exploitabel zijn of op termijn? Niet alle panden zijn even gemakkelijk te exploiteren. Dat is goed te zien bij 't Klapcot met de Vishal. Het heeft een horecabestemming, maar het terras onder de vishal is lastig in te richten. Lunet B is een bijzonder gebouw, waarbij er een glazen doos over de laatste restanten van de vestingstad Breda is heengezet en dat als kantoor wordt gebruikt. De onderwijskoepel Inos heeft daar inmiddels sinds 2016 haar bestuursapparaat gehuisvest na het vertrek van het architectenkantoor dat het na de realisatie huurde.

Het is niet altijd gemakkelijk om een gebouw te verwerven dat restauratie verdient en in de portefeuille van Stadherstel past. Enige tijd geleden vertelde Rob tijdens een bijeenkomst van De Gouden Cirkel over pogingen om een pand aan de Havermarkt te kopen, met aan de achterzijde de oudste stenen trapgevel van Breda. Dat is niet gelukt. Er zijn vaak commerciële partijen die diepere zakken hebben.

Gevraagd naar het project waar Stadsherstel het meest trots op is, noemt Rob zonder enige terughoudendheid de panden aan de St-Annastraat en het aangrenzende Stadserf. Die restauratie heeft effect gehad op de hele omgeving en geleid tot opleving van de straat. Iets dergelijks zou ook

kunnen gebeuren met de plannen waaraan hij nu werkt. In de Molenstraat, vooraan tegenover de bibliotheek, is een poort die naar garages leidt. Daar staat nu een pand, de restanten van wat 3 armenhuisjes waren. Rob laat me tekeningen en plattegronden zien. De ambitie is om daar 3 kleine wooneenheden van te maken, geschikt voor eenpersoons huishouden, aan een intiem pleintje. Deze worden, naar de eisen van deze tijd, ontworpen met een oog voor duurzaamheid. Het kost mij het nodige voorstellingsvermogen om in wat er nu staat, historisch erfgoed te zien, maar Rob wijst op de nog aanwezige constructies. De ontwerptekeningen zien er aantrekkelijk uit. Het kan, grenzend aan de achtertuin van de bisschop, een mooi plekje worden om in hartje Breda te wonen.

Er valt nog genoeg te wensen. Toen Stadsherstel startte, was er vanuit de gemeente het voornemen een reeks panden aan Stadsherstel over te dragen. Daar is het niet van gekomen. Schrijnend is de situatie van Gebouw F, een van de gebouwen op het terrein van de Chassékazerne, waarin nu Stadsgalerij Breda is gehuisvest. Het gebouw is zeer dringend aan restauratie toe, maar een beslissing van de gemeente over de toekomst van het gebouw en de kavel blijft maar uit.

Er staan Breda nog ontwikkelingen te wachten als het gaat om monumentale gebouwen. Ik vraag Rob of er vanuit Stadsherstel belangstelling voor of betrokkenheid is bij bijvoorbeeld de Koepelgevangenis. Dat is niet het geval, hij volgt dat wel en heeft er vertrouwen in dat er zorgvuldig wordt omgegaan met de relevante gebouwen. Het pand waarin Huize Raffy gehuisvest was, even verderop in de Boschstraat, is interessant, maar maakt met het grote terrein erachter onderdeel uit van een veel groter project. Stadsherstel is geen projectontwikkelaar. Mogelijk wel interessant is het keuringsgebouw bij de Seeligkazerne, niet zozeer vanwege de architectuur, maar wel vanwege zijn functie, waar vele mannen uit Breda en omgeving in verband met hun dienstplicht heen moesten. Ook de zogenaamde witte huisjes aan de Gasthuisvelden staan in de belangstelling.

Stadsherstel is een NV, die obligaties uitgeeft. Ook De Gouden Cirkel is houder van enkele obligaties. Ik vraag Rob wat het belang is van de obligaties. Met een looptijd van 5 jaar en een gemiddelde rente van 3% vormen ze voor Stadsherstel een aanvulling op de financieringen van onder andere het Nationaal Restauratiefonds. Ze zijn, zegt hij, niet zozeer bedoeld als beleggingsobject, maar zijn een middel om binding en draagvlak te creëren met iedereen die cultureel erfgoed een warm hart toedraagt. Ik ben ervan overtuigd dat dat voor vele, zo niet alle leden van Stadssociëteit De Gouden Cirkel het geval is.